

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL J.K. PRAŠYMO**

2019 m. rugsėjo 16 d. Nr. S-114 (7p-36/2019)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija), susidedanti iš komisijos pirmininkės Editos Galiauskaitės, narių Evaldo Raistensio, Vilmos Vildžiūnaitės (pranešėja) ir Andriaus Veniaus, išnagrinėjo J.K. (toliau – Pareiškėja) 2019-07-26 prašymą atnaujinti skundo padavimo terminą Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Atsakovas; Inspekcija) 2019-06-12 raštui Nr.(17.5-40E)R-3210 (toliau – skundžiamas sprendimas, raštas) apskūsti. Pareiškėjos atstovės D. V. ir A.Š. dalyvavo 2019-08-27 Komisijos posėdyje, Atsakovo atstovas nedalyvavo.

Komisija n u s t a t ė :

Pareiškėja gavo Inspekcijos 2019-04-15 suformuotą žemės mokesčio deklaraciją, pagal kurią ji už 2014–2018 m. turi sumokėti 445,79 Eur žemės mokestį. Pareiškėja 2019-05-13 kreipėsi į Inspekciją, paaiškindama, kad žemės sklypai, už kuriuos ji turi sumokėti žemės mokestį, jai nuosavybės teise nepriklauso.

Inspekcija, atsakydama į Pareiškėjos 2019-05-13 pretenzijas, 2019-06-12 rašte Nr. (17.5-40E)R-3210 nurodė, jog Nacionalinės žemės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos (toliau – Tarnyba) 2011-09-22 sprendimu Nr. 48S-785 buvo atkurtos nuosavybės teisės į žemės sklypus jos motinai (mirusiai 2010-07-28). Pareiškėjai priėmus motinos palikimą, ji privalo mokėti žemės mokestį.

Inspekcija minėtame rašte išdėstė apskaičiuoto žemės mokesčio apskundimo tvarką, t. y. nurodė, jog Pareiškėja, nesutinkanti su apskaičiuotu žemės mokesčiu, gali kreiptis su skundu į Komisiją ne vėliau kaip per 20 (dvidešimt) dienų nuo žemės mokesčio deklaracijos įteikimo, skundą paduodant per Inspekciją.

Minėtame rašte taip pat nurodyta, kad šis atsakymas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo ir Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo nustatyta tvarka pasirinktinai: Lietuvos administracinių ginčų komisijai arba Vilniaus apygardos administraciniam teismui.

Pareiškėja skundą dėl Inspekcijos rašto nuostatų, susijusių su žemės mokesčio apskaičiavimu, Komisijai įteikė 2019-07-31, t. y. praleidusi skundo padavimo terminą ir kartu su skundu Komisijai pateikė 2019-07-26 Prašymą dėl termino skundui paduoti atnaujinimo.

Pareiškėja nurodo, kad pavėlavo nustatytu terminu pateikti skundą dėl Nacionalinės žemės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos Vilniaus skyriaus neveikimo. Pareiškėja pažymi, kad iki to laiko, kol gavo Inspekcijos pranešimą sumokėti mokesčius už žemės sklypus, nežinojo apie motinai atstatytas nuosavybės teises. Nacionalinės žemės tarnybos prie Lietuvos Respublikos Žemės ūkio ministerijos 2011-09-22 sprendimą Nr. 48S-785 „Dėl nuosavybės teisių atkūrimo kaimo gyvenamojoje vietovėje mirusiai A.S.V.“ atsiėmė tik 2019-07-24. Tik tada įsitikinta, kad nekilnojamojo turto objektai nebuvo įregistruoti ir Inspekcija reikalauja sumokėti mokesčius už nuosavybės teise nepriklausiusius žemės sklypus. Pareiškėja pateikia

Tarnybos 2017-207-19 raštą Nr. 48SD-8716(14.48.104) ir 2019-08-06 Nr. 48SD-(14.48.136E), jos nuomone, įrodančius Tarnybos neveikimą.

Pareiškėjos atstovės skundo nagrinėjimo Komisijoje metu akcentavo, kad Pareiškėja skundą dėl Inspekcijos rašto pirmiausia pateikė Lietuvos administracinių ginčų komisijai, norėdama įpareigoti Tarnybos Vilniaus skyrių išduoti 2011-09-22 sprendimo Nr. 48S-785 originalą arba patvirtintą kopiją ir suprojektuotų žemės sklypų, esančių Vilniaus raj., (Duomenys neskelbtini) geodezinius matavimus ir planus, sustabdyti žemės mokesčio išieškojimą, įpareigoti Inspekciją skaičiuoti žemės mokestį tik nuo to momento, kai Tarnybos Vilniaus skyrius išduos minėtą sprendimą. Dokumentų, pagrindžiančių, jog dėl minėto Inspekcijos rašto Lietuvos administracinių ginčų komisijai buvo pateiktas skundas ir priimtas sprendimas, Pareiškėja nepateikė.

Pareiškėja prašo išdėstytas aplinkybes pripažinti svarbiomis ir atnaujinti terminą skundai paduoti.

Komisija k o n s t a t u o j a :

Pareiškėjos 2019-07-26 skunde išdėstytas prašymas atnaujinti praleistą skundo padavimo terminą Inspekcijos 2019-06-12 raštui Nr. (17.5-40E)R-3210 apskūsti yra tenkintinas.

Skundo dėl mokestinio ginčo padavimo terminą reglamentuoja MAĮ 152 straipsnis. Pagal šio straipsnio 2 dalį skundas Komisijai turi būti paduodamas raštu ne vėliau kaip per 20 dienų nuo centrinio mokesčių administratoriaus skundžiamo sprendimo įteikimo mokesčių mokėtojui arba per 20 dienų nuo termino sprendimui dėl mokestinio ginčo priimti pasibaigimo dienos. Minėto straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad mokesčių mokėtojui, praleidusiam skundo padavimo terminą dėl priežasčių, kurias ikiteisminė mokestinį ginčą nagrinėjanti institucija pripažįsta svarbiomis, šis terminas minėtos institucijos sprendimu gali būti atnaujintas.

Iš minėto teisinio reglamentavimo matyti, kad būtina sąlyga praleistam terminui atnaujinti yra tai, jog turi egzistuoti svarbios priežastys, kurios sutrukdė asmeniui nustatytu laiku paduoti skundą dėl atitinkamo centrinio mokesčių administratoriaus sprendimo. MAĮ nėra pateiktas sąrašas aplinkybių, kurioms esant būtų suteikta galimybė atnaujinti praleistą terminą skundai paduoti. Tokią teisę įstatymų leidėjas suteikė ikiteisiminei mokestinį ginčą nagrinėjančiai institucijai (MAĮ 152 str. 3 dalis). Viešojo administravimo subjektas, atsižvelgdamas į pateiktus įrodymus, nurodytas aplinkybes, vertina, ar yra pakankamas pagrindas suteikti teisę, kuria nepasinaudota per nustatytą laiką, t. y. apskūsti mokesčių administratoriaus sprendimą ir taip pradėti mokestinį ginčą. Toks vertinimas turi būti atliekamas pagal vidinį viešojo administravimo subjekto įsitikinimą, pagrįstą išsamiu ir objektyviu visų aplinkybių išnagrinėjimu, vadovaujantis įstatymu, taip pat teisingumo ir protingumo kriterijais, paisant administracinių teismų formuojamos praktikos šios kategorijos arba analogiškose bylose (LVAT 2010-11-08 sprendimas adm. byloje Nr. A556-1154/2010, 2012-01-23 nutartis adm. byloje Nr. A261-147/2012, 2014-06-19 nutartis adm. byloje Nr. A442-1488/2014, 2016-05-24 nutartis adm. byloje Nr. A512-261/2016).

LVAT savo praktikoje yra konstatavęs, jog įstatymų leidėjas, nustatydamas terminus procesiniams veiksams atlikti, siekia užtikrinti teisinių santykių stabilumą ir saugumą, kad asmenys, manantys, jog jų teisės buvo pažeistos, turėtų ne tik teisę jas ginti, bet ir pareigą tai daryti per protingą ir pagrįstą laiko tarpą, todėl kiekvienas asmuo savo teisėmis turi naudotis protingai, nepiknaudžiauti jomis, laikytis įstatymais įtvirtintos tvarkos (LVAT 2012-01-06 nutartis adm. byloje Nr. AS-822-61/2012, 2017-01-03 nutartis adm. byloje Nr. AS-963-602/2016). Vadovaujantis LVAT praktika, pripažindama termino praleidimo priežastis svarbiomis, ginčą nagrinėjanti institucija turi vadovautis protingumo ir teisingumo kriterijais. Nurodytų kriterijų taikymas ginčą nagrinėjančiai institucijai suponuoja jos pareigą spręsti termino atnaujinimo klausimą ne formaliai ir visas atsiradusias abejones traktuoti mokesčių mokėtojo naudai (LVAT 2010-11-08 sprendimas adm. byloje Nr. A556-1154/2010, 2011-07-08 sprendimas adm. byloje Nr. A556-2218/2011).

Pareiškėjos atstovės posėdžio Komisijoje metu, aiškindamos skundo Komisijai praleidimo priežastis, akcentavo, jog Pareiškėjos mokestinių prievolių įgyvendinimas tiesiogiai susijęs su mokestinės prievolės susidarymą pagrindžiančiais dokumentais. Pareiškėjos sesuo D.V. Tarnybos prašė pateikti 2011-09-22 sprendimą Nr. 48S-785 ir suprojektuotų žemės sklypų, esančių Vilniaus raj., (Duomenys neskelbtini), geodezinius matavimus ir planus, kurių Tarnyba iki tol nepateikė (Tarnybos Vilniaus raj. skyriaus 2017-07-19 ir 2019-08-06 raštai). Todėl kreipdamasi į Lietuvos administracinių ginčų komisiją, Pareiškėja tikėjosi vienu metu išspręsti klausimus, susijusius ne tik su žemės mokesčio apskaičiavimu, bet, pirmiausia gauti dokumentus, susijusius su paveldėjimo teisės įgyvendinimu.

Komisija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (toliau – MAĮ) 148 str. 2 dalimi ir siekdama objektyviai išnagrinėti Pareiškėjos prašymą dėl skundo termino atnaujinimo, kreipėsi į Lietuvos administracinių ginčų komisiją su prašymu patikslinti, ar buvo pateiktas Pareiškėjos skundas dėl skundžiamo Inspekcijos rašto ir ar dėl šio skundo yra priimti sprendimai.

Lietuvos administracinių ginčų komisija 2019-08-09 rašte Nr. 19R-1640 nurodė, kad Pareiškėjos skundas Lietuvos administracinių ginčų komisijos Šiaulių apygardos skyriui pateiktas 2019-07-12. Sprendimas atsisakyti priimti skundą nagrinėjimui priimtas 2019-07-16 ir tą pačią dieną išsiųstas.

Lietuvos administracinių ginčų komisija sprendime atsisakyti priimti nagrinėti skundą nurodė, kad Pareiškėja iš esmės kelia mokestinį ginčą, t. y. nesutinka su Inspekcijos atliktu žemės mokesčio apskaičiavimu, tačiau Lietuvos administracinių ginčų komisija mokestinių ginčų nesprenžia, atitinkamai negali įpareigoti imtis Inspekciją kokių nors konkrečių veiksmų dėl mokesčio perskaičiavimo (grąžinimo). Nurodoma, kad Pareiškėja, nesutikdama su minėtame rašte apskaičiuotu žemės mokesčiu, gali kreiptis į Komisiją. Taip pat nurodyta, kad MAĮ 145 str. nustatyta tvarka Pareiškėja turi teisę ginčyti atliktą GPM permokos įskaitymą nepriemokai padengti.

Iš byloje pateiktos medžiagos matyti, kad Inspekcija 2019-07-31 raštu Nr. RNA-19333 informavo Pareiškėją, kad žemės mokesčio mokestinės nepriemokos išieškojimas nėra vykdomas ir 83 Eur GPM permoka grąžinta.

Iš skundai nagrinėti pateiktos medžiagos matyti, kad Pareiškėja skundą Komisijai parengė 2019-07-26, išsiuntė 2019-07-29 (skundas Komisijoje gautas 2019-07-31), t. y. neužilgo po to, kai išaiškėjo, jog jos Lietuvos administracinių ginčų komisijai adresuotas skundas nebus nagrinėjamas.

Komisija, įvertinusi išvardintas aplinkybes, daro išvadą, kad Pareiškėja ėmėsi aktyvių ir operatyvių veiksmų, kuriuos būtina atlikti pagal teisės aktų reikalavimus, norint apginti tikrai ar tariamai pažeistas savo teises mokestinių teisinių santykių srityje. Pareiškėjos elgesys šiuo atveju nelaikytinas aplaidžiu ar nesąžiningu. Pareiškėja nepiktinaudžiavo procesinėmis teisėmis, nesiekė vilkinti proceso, o siekė išsiaiškinti klausimus, susijusius su paveldėjimo teisės įgyvendinimu ir apsprendžiančius mokestinę prievolę.

Atsižvelgdama į šiam ginčui nustatytą faktinių aplinkybių visumą, į tai, kad duomenų, jog Pareiškėja būtų akivaizdžiai piktnaudžiavusi jam suteiktomis teisėmis, nėra, į LVAT formuojamą teismų praktiką šios kategorijos bylose, pagal kurią mokestinį ginčą nagrinėjanti institucija, pripažindama termino praleidimo priežastis svarbiomis, turi vadovautis protingumo ir teisingumo kriterijais, visas atsiradusias dviprasmybes ir abejones vertinti mokesčių mokėtojo naudai, Komisija konstatuoja, kad nagrinėjamu atveju Pareiškėjos prašymas tenkintinas ir skundo padavimo terminas atnaujintinas.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 152 straipsnio 3 dalimi, n u s p r e n d ž i a :

Atnaujinti terminą Pareiškėjos skundai dėl Inspekcijos 2019-06-12 rašto Nr.(17.5-40E)R-3210 paduoti.

Pagal MAĮ 159 straipsnio 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskųsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius). Pagal MAĮ 159 straipsnio 2 dalį apskųsti Mokestinių ginčų komisijos sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija, spręsdami mokesčių ginčą (arba mokesčio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas. Skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos sprendimo įteikimo dienos.

Komisijos pirmininkė

Edita Galiauskaitė

Komisijos narys

Evaldas Raistenskis

Komisijos narė

Vilma Vildžiūnaitė

Komisijos narys

Andrius Venius